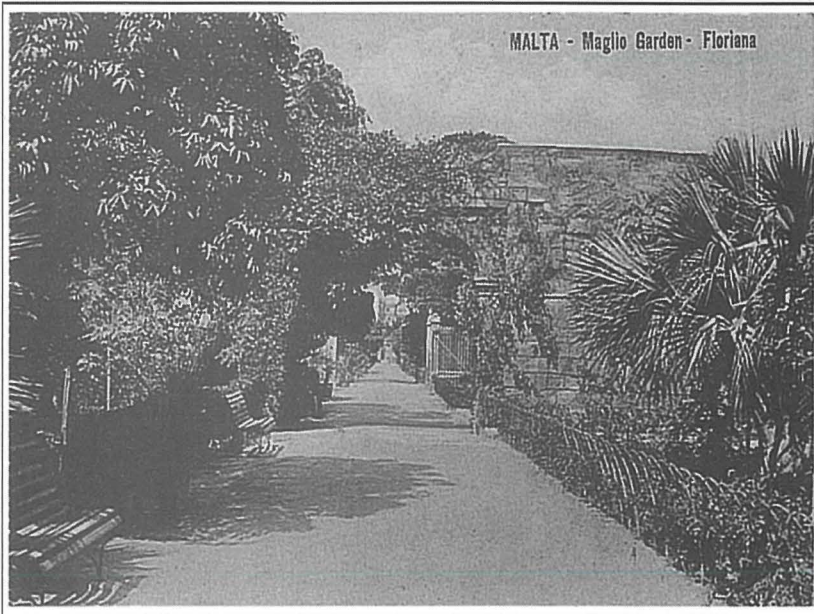

IL-ĠNIEN TAL-MALL

is-Sur Mario Fenech

Wieħed minn numru ta' ġonna sbieħ li nsibu fil-lokalita` tal-Floriana huwa dak li ħafna jsejħulu bħala l-Ġnien tal-Mall. Dan jinsab bejn l-akbar Pjazza ta` Malta jġigifieri Pjazza San Publju jew kif inhu magħruf il-Fosos tal-Furjana u l-Arena tal-Indipendenza. Għandu tul ta' madwar 300 pied u kien sar bil-ħidma tal-Gran Mastru Lascaris fis-sena 1656 bil-ħsieb li fih imorru għall-ħin tar-rikreazzjoni l-Kavallieri tal-Ordni ta' San Gwann.

F'dan il-ġnien kienet tintlagħab il-logħba tal-ballun li kienet tissejjaħ Maglio. Din kienet tkun boċċa kbira tal-injam li kienet

tingħata daqqiet b'mazza tal-injam u min iwassalha l-aktar 'il bogħod jirbaħ. Meta nfetaħ il-ġnien tqiegħdet plakka li kellha din il-kitba fuqha " Għall-qerda tal-Ozju u tal-Vizzju lilkom Kavallieri din il-Pjazza tingħata. Ilagħbu, hekk eħfef mill-gwerra. Dan il-logħob jgħinkom tnaqqsu s-saħta, il-logħob tal-ażżard, l-inbejjed u l-ġibdiet ħżiena."

Aktar tard matul il-ħakma tal-Imperu Inġliż meta l-Gvernatur kien Sir Alexander Ball, il-ġnien ġie mzejjen bi xtieli u siġar u ġie miftuħ għall-pubbliku. Tqiegħdet plakka oħra mal-ġenb ta' wieħed mill-bibien tal-ġnien li tingħata hekk "Dan il-ġnien inbeda u kien lest taħt l-Amministrazzjoni tal-Kav. Baruni Alexander Giovanni Ball Gvernatur tal-Gzejjer ta' Malta u Għawdex , f'isem ir-Re Ġorġ Tlieta Re tal-Gran Brittanja. Dan il-lok hu mħolli għad-divertiment pubbliku. Wara li ntemmet it-Tieni Gwerra Dinjija, il-ġnien tneħħewlu l-ħitan tal-ġnub u sar kancell tal-ħadid biex tkun tista' tidher is-sbuħija tal-ġnien mit-triq.

Quddiem iż-żewġ bibien tal-ġnien kien hemm il-monument tal-Gran Mastru Manoel De Vilhena benefattur kbir ta' din il-lokalita` tal-Floriana. Dan il-monument kien quddiem il-Knisja ta' Sant'Antnin li hemm fil-Forti Manoel. Wara kien ġie meħud fil-ġnien li kien hemm biswit il-Palazz tal-Gran Mastru fil-Belt sakemm minn hemm

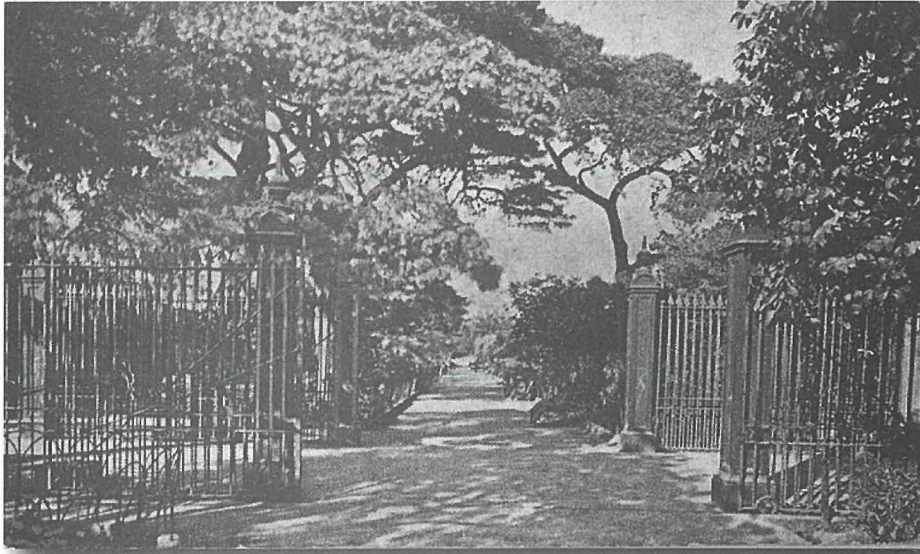
Socjeta` Filarmonika Vilhena

14, Triq Sant' Anna

Floriana, FRN 9013

www.vilhenabc.com

tneħha biex għamel il-wisa' flimkien mal-ġnien biex issir il-Pjazza bil-Monument tar-Regina Vittoria fin-nofs. Għaldaqstant ġie mqiegħed quddiem dan il-ġnien. Dam hemm sakemm kellu jaġħmel il-wisa' għall-Monument tal-Indipendenza ta' Malta. Fil-preżent il-Monument qiegħed fil-pjazza mal-ġenb tat-Triq Sant' Anna fil-Floriana stess. Maż-żmien, il-ġnien kien imzejjen b'numru ta' monumenti ta' nies

magħrufa bħal ma huma Sir Luigi Pisani, l-Markiz Guzeppi Scicluna, Sir Adrian Dingli, il-Markiz Vincenzo Bugeja, Sir Ugo Mifsud, Nicolo Papaffi u Sir Filippu Sciberras.

Meta nġieb il-monument tal-Gran Mastru Manoel De Vilhena mill-ġnien tal-Belt miegħu kienet ingiebet ukoll il-funtana tad-delfini li hemm eżatt fid-daħla principali tal-ġnien.

Bla dubju ta' xejn dan il-ġnien li jinsab bejn żewġ wesgħat tant kbar huwa għal qalb mhux biss ta' dawk li jgħixu f'din il-lokalita', izda wkoll għal qalb dawk kollha li japprezzaw il-ġmiel li jkun hemm madwarhom.

Il-festa t-tajba lil kulhadd.

Socjeta' Filarmonika Vilhena
14, Triq Sant' Anna
Floriana, FRN 9013
www.vilhenabc.com